

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت معارف

پالیسی ملی خوانش در اصول صنفی

۱۹ ثور ۱۳۹۷

خداوند را سپاسگزارم که توانستیم این سند پالیسی که زمینه بهبود تعلیم و تربیه در صنوف ابتدایی را فراهم میسازد، تهیه نماییم. با توجه به پیشرفت ها در سطوح مختلف تعلیمی، لازم است تا به اصول صنفی که اساس بهبود تعلیم در صنوف بعدی الی تحصیلات عالی را تشکیل میدهد توجه گردد. خوانش در اصول صنفی از اهمیت زیاد در سیستم تعلیمی برخوردار است، چون شاگردان را قادر می سازد تا متن را بصورت درست خوانده و از آن مفهوم بگیرند. انکشاف مهارت های اساسی خوانش، شاگردان را قادر میسازد تا در صنوف بالاتر سایر مضامین را بصورت بهتر درک و بیاموزند.

این پالیسی با تلاش های خستگی ناپذیر کارمندان وزارت معارف و حمایت متخصصین بین المللی تدوین گردیده است. این اولین سند در افغانستان می باشد که به اساس معیار های پذیرفته شده بین المللی در مورد خوانش در اصول صنفی و در تطابق با اهداف استراتژی یک وزارت معارف به طور اخص روی خوانش در اصول صنفی متمرکز می باشد. بدین ملحوظ، این پالیسی جهت رهنمایی وزارت معارف، معلمین و مدیران مکاتب جهت تطبیق یک سیستم که حامی کیفیت خوب تعلیمی در اصول صنفی بوده باشد، آموزش شاگردان را بهبود قابل ملاحظه خواهد بخشید.

با ابراز خرسندی و امیدواری از تهیه این سند مهم باید اظهار داشت که این سند میتواند وزارت معارف را در راستای برداشتن گام های محکم بسوی بهبود کیفیت کمک نماید. بدینوسیله به معلمین، مدیران مکاتب و منسویین مربوطه هدایت داده میشود تا در تحقق این سند پالیسی از بذل هرگونه سبب و تلاش دریغ نورزند.

در فرجام جا دارد تا از همه دست اندرکارانیکه در تدوین این سند پالیسی سهیم بوده اند ابراز قدردانی، سپاس و امتنان نماییم. این سند بحیث پالیسی ملی دختران و پسران افغان را قادر خواهند ساخت تا از تعلیم و تربیه معیاری و با کیفیت برخوردار گردیده زمینه خدمت گزاری عالی را به کشور خویش فراهم نمایند.

وزیر معارف جمهوری اسلامی افغانستان

سپاسگزاری

پالیسی‌ها با حمایت ارزنده و تلاش‌های گروه کاری پالیسی‌خوانش در اصول صنفی وزارت معارف طرح و تدوین گردیده است. گروه کاری خوانش در اصول صنفی توسط معین تعلیمات عمومی توظیف گردیده که این‌ها کارمندان ریاست‌های مختلف وزارت معارف بشمول معلمین مکاتب می‌باشند. (لست اعضا را در ضمیمه الف مشاهده کنید). گروه کاری از همکاری تخنیک‌متخصصین برنامه *افغان میخوانند* که از طرف برنامه انکشاف بین‌المللی ایالات متحده امریکا تمویل می‌گردد، قدر دانی و ابراز سپاس مینماید.

همچنان گروه کاری تخنیک‌متخصصین از همکاری‌ها و نظریات سازنده تمام مراجع ذیدخل از نهادهای مختلف تا والدین، اعضای اجتماعی، مدیران مکاتب و معلمین محترم در غنای هر چه بیشتر این سند پالیسی در جریان پروسه تدوین ابراز امتنان و قدردانی می‌نماید.

لست مخففات و مختصرات

ANDS	استراتیژی انکشاف ملی افغانستان
ANPDF	چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان
DP	همکاران انکشافی
EGR	خوانش در اصول صنفی
EJSR	مرور مشترک سکتور تعلیم و تربیه
GE	تعلیمات عمومی
GIRoA	دولت جمهوری اسلامی افغانستان
MDG	اهداف انکشافی هزاره
MOE	وزارت معارف
NESP	پلان استراتیژیک ملی معارف
SDG	اهداف انکشافی پایدار
UN	ملل متحد
USAID	اداره انکشافی بین المللی امریکا

فهرست محتویات

پیشگفتار i

ii	سیاسگزاری
iii	لست مخففات و مختصرات
1	1. پس منظر
1	2. روند خوانش در اصول صنفی در افغانستان
1	2.1 تاریخچه
		2.2 دستآوردها
		2.3 چالش ها
		2.4 فرصت ها
4	3. پالیسی خوانش در اصول صنفی
4	3.1 هدف و توجیح پالیسی
		3.2 وسعت پالیسی
		3.3 شرح پالیسی
		3.3.1. متن (نصاب و مواد درسی) 5
		3.3.2. تدریس (ارتقای ظرفیت مسلکی معلمین و حمایت تدریسی) 6
		3.3.3. امتحان (ارزیابی شاگردان، نظارت و ارزیابی) 6
		3.3.4. زمان (ساعات درسی و تحرک اجتماعی) 6
7	3.3.5. زبان
7	4. تحلیل الزامات هزینه ای
8	ضمیمه الف- اعضای گروه کاری پالیسی خوانش در اصول صنفی

1. پس منظر

جمهوری اسلامی افغانستان از سال 1381 بدینسو تعلیم و تربیه را در صدر اولویت های مهم کاری اش قرار داده است، وزارت معارف با در نظر داشت اهداف انکشافی هزاره سازمان ملل متحد (MDG)، استراتژی انکشاف ملی افغانستان (ANDS) و برنامه های ملی دارای اولویت (NPP)، به منظور دسترسی به تعلیم و تربیه با کیفیت پلان های استراتژیک (NESP) 1-2 را تدوین تطبیق نمود، اکنون وزارت معارف پلان استراتژیک سوم (NESP) 3 با در نظر داشت شاخص های اهداف انکشافی پایدار (SDG) و چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان (ANPDF) تهیه و ترتیب نموده و در معرض تطبیق قرار دارد.

تلاش های وزارت معارف برای اصلاحات سبب به میان آن نیازمندی برای یک سند پالیسی گردیده است که این پالیسی میتواند اقداماتی را که هدف آن بهبود آموزش در اصول صنفی منحصبت بخشی از انکشاف پالیسی ملی خوانش باشد، حمایت نماید. وزارت معارف یک گروه کاری را توظیف نمود تا پالیسی ملی خوانش در اصول صنفی را با در نظر داشت اهداف و مقاصد عمومی تعلیم و تربیه در افغانستان تهیه و تدوین نماید.

حکومت افغانستان میتواند بر مبنای این پالیسی تصامیم و پلان هایی مورد نظر را که هدف آن عرضه خدمات تعلیمی با کیفیت باشد تهیه و تدوین نماید، تطبیق این پالیسی میتواند درکنار سایر مزایای مثبت زمینه تعادل جندر، کاهش موارد ترک مکتب توسط شاگردان و کاهش غیر حاضری شاگردان را مساعد سازد. علاوه بر این پالیسی مسیر درست را برای تالیف نصاب و کتب معیاری، انکشاف مسلکی معلمان، تحرک و حمایت اجتماعی، نظارت متداوم و ارتقای ظرفیت کارمندان ذیربط را مساعد میسازد.

2. روند خوانش در اصول صنفی در افغانستان

یکی از عرصه های مهم که اساس یک جامعه با سواد را تشکیل میدهد، تعلیم و تربیه با کیفیت در صنوف ابتدایی می باشد. اقتصاد دانان بانک جهانی دریافته اند که برنامه های هدفمند در صنوف ابتدایی با هزینه کمتر میتواند نتایج بسیار خوب و پایدار را نسبت به سرمایه گذاری در سایر سطوح تعلیمی در قبال داشته باشد ولی مشروط بر اینکه کیفیت تعلیم و تربیه خوب بوده و تأثیرات مثبت آن حفظ گردد. به ملاحظه گزارش های انتشار یافته از وضعیت تعلیمی در کشور معلوم میگردد که کیفیت تعلیم و تربیه در دوره ابتدایی در سطح کشور در سطح نازل قرار دارد.

معلمان از حمایت متداوم ارتقای ظرفیت ها به شکل داخل خدمت برخوردار نبوده ؛ بیشتر از نصف معلمان دارای شرایط لازم برای تدریس نمی باشند؛ تعداد زیادی از معلمان خلاف رشته شانرا تدریس میکنند، تعداد زیاد شاگردان دسترسی به مجموعه کامل کتب درسی ندارند، در بیشتر مکاتب ساعات درسی کوتاه بوده و اداره کننده گان مکاتب نمیتوانند روند تعلیمی را بخوبی مدیریت کنند.

2.1 تاریخچه

طوریکه همه میدانند، سیستم تعلیمی افغانستان در اواخر دوره حکومت شاهی (دهه 1339) در وضعیت خوبی قرار داشت. دوره ابتدایی به اساس یک نصاب مؤثر که حاوی کتب درسی رنگه بود تدریس میگردد. در کل، سیستم تعلیمی و بالاخص صنوف ابتدایی از کیفیت خوبی برخوردار بوده، رو به بهبود و انکشاف بود. عمده ترین چالش در این دوره عدم دسترسی متوازن به تعلیم و تربیه و مکاتب بود. با آغاز دوره جمهوری در کشور در سال 1352 - 1357، سیستم تعلیمی بخصوص تعلیمات ابتدایی مراحل تازه انکشاف را از نقطه نظر دسترسی و کیفیت تعلیمی پیمود.

در جریان این دوره، نصاب به اساس معیار های پذیرفته شده اصلاح گردیده و کتب درسی جدید چاپ و توزیع شد. دسترسی به تعلیم و تربیه طور چشمگیر افزایش یافت اما، دسترسی متوازن به تعلیم و تربیه همچنان به حیث یک چالش باقی ماند. پس از به میان آمدن جمهوری دموکراتیک افغانستان و به تداوم جمهوری افغانستان (1357 - 1367) یگانه پیشرفت در عرصه تعلیمی بهبود دسترسی به تعلیم و تربیه بود، ولی نصاب و کتب درسی به اساس معیارهای ایدولوژیک و جانبدارانه تهیه گردیده و هویت ملی خود را از دست داده بود.

در دوران دولت اسلامی افغانستان و امارت اسلامی طالبان (1371 - 1380)، سیستم تعلیمی افغانستان پائین ترین سطح کیفی خود را به دلیل جنگ های داخلی و بی ثباتی در کشور تجربه نمود. پس از ایجاد فصل جدید سیاسی (1380) افغانستان با حمایه جامعه جهانی، اولین سیستم تعلیمی بر مبنای معیار های ملی و بین المللی را ایجاد و نصاب واحد ملی در سراسر کشور در تطابق با قانون اساسی افغانستان که بر مبنای آن تعلیم و تربیه حق اساسی هر شهروند می باشد روی کار آورد. در این دوره، پیشرفت هایی جهت بهبود عرضه خدمات تعلیمی در افغانستان صورت گرفته و دسترسی به تعلیم و تربیه با کیفیت بصورت قابل ملاحظه بهبود یافته و اساس یک سیستم تعلیمی ملی و متوازن نهاده شد.

2.2 دستاوردها

دولت جمهوری اسلامی افغانستان با حمایت همکاران انکشافی خویش در عرصه باز سازی سیستم معارف افغانستان به دست آورد های قابل ملاحظه نایل گردیده است. در تعداد شاگردان اصول صنفی تقریباً نه برابر افزایش رونما گردیده است. پیشرفت قابل ملاحظه در باز سازی مکاتب و افزایش کلی در شمولیت اطفال در مکاتب تقریباً از 0.9 میلیون شاگرد در سال 1380 که تقریباً هیچ شاگرد اناتیه در آن وجود نداشت به 9.2 میلیون شاگردان در سال 1394 (2015) دست یافته است که از آن جمله 39 فیصد آنرا دختران تشکیل میدهد. در قریه جات و مناطق روستایی مکاتب جدید اعمار گردیده تا در فاصله پیاده روی از خانه به مکتب کاهش رونما گردد. تعداد مکاتب از 3400 مکتب به 16400 مکتب افزایش نموده است. برای بیشتر از 8000 باب مکتب تعمیرات اعمار گردیده است. به منظور سهم گیری جامعه در عرصه تعلیمی و تربیه اطفال شان تاسیس شورای های مکتب نقش مؤثر ایفا نموده است.

راهکار وزارت معارف برای بهبود کیفیت تعلیمی در صنوف ابتدایی عبارت است از: بلند بردن سطح آموزش و یادگیری شاگردان از طریق ارتقای ظرفیت مسلکی معلمان، بهبود محیط آموزشی، به میان آوردن نصاب تعلیمی معیاری و تحرک اجتماعی و حمایت از معارف می باشد. برنامه هایی چون EQUIP, GPE, STAGES, BEACON, PACE-A و امثال آن توانسته است یک بهبود قابل ملاحظه را در این عرصه به ارمغان بیاورد. اما نیاز به ریفورم وسیع و چند بعدی برای بهبود آموزش در اصول صنفی وجود دارد. وزارت معارف یک روش مبتنی بر خوانش را در جهت بهبود آموزش در صنوف ابتداییه در همکاری با اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا ایجاد نموده است. یک ارزیابی به منظور تعیین سطح آموزش شاگردان اصول صنفی انجام یافته که نشاندهنده این امر است که وضعیت خوانش در زبانهای دری و پشتو در صنوف دوم و چهارم به مشکلات و چالش های جدی از لحاظ کیفی مواجهه است.¹ توقع میرود ریفورم های وزارت معارف در تعلیمات ابتداییه ما را در رسیدن به شاخص های پلان سوم استراتژیک ملی معارف و اهداف انکشافی پایدار ملل متحد برای کیفیت تعلیمی مساعدت قابل ملاحظه نماید.

2.3 چالش ها

با وجود پیشرفت ها جهت بهبود تعلیم و تربیه در افغانستان، هنوز هم سکتور معارف نیاز به پیشرفت و بهبودی دارد. میزان شمولیت در صنوف ابتداییه پایین بوده که این امر سبب میگردد تا تعداد زیادی از اطفال از مکتب محروم باقی بمانند. اینها در کنار سایر عوامل مانع دستاورد های آموزشی شاگردان در اصول صنفی میگردند. یکی از چالش های دیگر؛ ایجاد یک سیستم مؤثر جمع آوری اطلاعات، گزارشدهی و تحلیل بویژه برای رسیدگی به اجزای متفاوت در سراسر کشور می باشد.

حدود 50 درصد مکاتب دارای تعمیرات قابل استفاده نمی باشند. 70 درصد تعمیرات مکاتب فاقد دیوار احاطه وی بوده؛ 30 درصد مکاتب به آب آشامیدنی صحی دسترسی نداشته؛ 60 درصد مکاتب به دارای تشناب های مناسب نمی باشند و 88 درصد مکاتب به انرژی برق دسترسی ندارند. علاوه بر آن، اکثریت مکاتب در شهر

¹ ارزیابی خوانش در اصول صنفی در مکاتب عامه افغانستان: نتایج تعلیمات عمومی در بخش خوانش در اصول صنفی در افغانستان سال 2016

های بزرگ بسیار مزدحم می باشند. در سال 1392 درصدی شاگردانیکه مکتب ابتدائیه را دوباره خوانده اند 3.9 درصد (4.1 درصد پسران و 3.7 درصد دختران) که حدود 220,000 شاگرد را تشکیل میدهد بود. با راه یابی شاگردان به صنوف بلند تر درصدی تکرار کننده گان نیز از 1.5 درصد در صنف اول به 6.3 درصد در صنف ششم افزایش یافت. اما صنف چهارم بلند ترین درصدی تکرار کننده گان را به 7.4 درصد دارا بود. دلیل عمده آن این بوده میتواند که صنف چهارم مرحله گذار از اصول صنفی و مواجه شدن با مضامین ساینسی (افزایش در تعداد مضامین) بوده و امتحانات وسیله اساسی برای درجه بندی شاگردان می باشد. تنها 6 شاگرد از جمله 10 شاگرد که صنف اول را آغاز نموده اند توانسته اند به صنف ششم برسند و از جمله آنها تنها 63 درصد آنان در امتحانات کامیاب شده که منجمله 91 درصد آنان به سطح متوسطه راه یافته اند. حمایت و آموزش داخل خدمت معلمین از جمله تدابیری میباشد که وزارت معارف برای رسیدگی به مؤثریت داخلی در مکاتب روی دست گرفته است.²

2.4 فرصت ها

دولت جمهوری اسلامی افغانستان میخواهد به اکثریت چالش ها از طریق تطبیق پلان سوم استراتژیک ملی معارف و برنامه هاییکه از طریق همکاران انکشافی تمویل میگردد جهت بهبود در دسترسی به مکتب، قابل دسترس بودن کتاب های درسی، شرایط و محیط آموزشی، ظرفیت و استعداد معلمین رسیدگی کرده و تعداد اطفالیکه به مکتب دسترسی ندارند در شهر ها و روستا ها را کاهش دهد. اولویت حکومت عبارت از اعمار مکاتب بیشتر و بهتر ساختن کیفیت برنامه های مربوطه، و آماده سازی فارغان برای انجام امورات مثمر می باشد. استراتژی وزارت معارف طوریکه در پلان سوم استراتژیک ملی معارف بازتاب یافته است اینست تا سه عنصر کلیدی به منظور تقویت عرضه خدمات آموزشی بهیچگونه بهیچگونه عبارتند (1) کیفیت و ربط برنامه ها، (2) دسترسی عادلانه، (3) مدیریت مؤثر و شفاف. از طریق این سه عنصر کلیدی حکومت جمهوری اسلامی افغانستان در نظر دارد تا سطح پائین حاضری موجود در مکاتب ابتدائیه را بهبود بخشیده و ثبت نام در مکاتب متوسطه را افزایش دهد، مخصوصاً برای کودکان بی بضاعت و محروم در ساحات دور دست که تنها 21 درصد دختران و 43 درصد پسران در آنجا به مکتب میروند. این امر فعالیت های عملیاتی وزارت معارف را تسریع نموده، مؤثریت و هماهنگی کمک تمویل کننده گان را بیشتر ساخته و مدیریت برنامه ها را تقویت می بخشد.

نیازمندی قابل ملاحظه به تعلیم و تربیه این عرصه را در اولویت های کاری حکومت جدید قرار داده است. برای پیگیری این اولویت، حکومت باید طور عاجل اعمار مکاتب بیشتر را تکمیل و تجهیزات کافی برای آن فراهم سازد، کیفیت، مرتبط بودن و قابل دسترس بودن برنامه ها و خدمات تعلیمی را بهبود بخشد و فارغان را برای انجام امورات مثمر آماده سازد. در ماه جنوری، سال 2016، جلالتماب رئیس جمهور اشرف غنی یک پیام قوی را ابلاغ داشت که از طرف همکاران انکشافی مورد استقبال و پذیرش قرار گرفت که در آن به نیاز تغییرات بنیادی در روش تعلیم و تربیه مورد نیاز اشاره گردیده است. برداشت های مردم از اجراء سیستم معارف تاثیر مستقیم روی اعتماد به نفس حکومت دارد. ازاینرو، رئیس جمهور و رهبری دولت احیای مجدد اعتماد بالای عرضه خدمات تعلیمی افغانستان با استفاده از روش های جدید سهمگیری، شفافیت و تمرکز روی نتایج را یک نیاز می دانند. مؤثریت سکتور و نقش آن در رشد اقتصادی یک نیاز مبرم بوده که باید در آن بهبود رونما گردد.

این پالیسی به مثابه یک اساس در قسمت بهبود خوانش در اصول صنفی عمل نموده و نهایتاً در قسمت بهبود سکتور تعلیمی بصورت عموم همکاری میکند. با تطبیق این پالیسی سکتور معارف شاهد بهبود کیفیت معارف در سطح کشور خواهد بود.

²مرور گزارش ملی آموزش برای همه در افغانستان سال 2015

3. پالیسی خوانش در اصول صنفی

پالیسی خوانش در اصول صنفی رهنمود های لازم برای حکومت جمهوری اسلامی افغانستان از طریق وزارت معارف غرض حمایت از تصمیم های پالیسی، انکشاف برنامه ها و تخصیص منابع را فراهم کرده است. این پالیسی جهت بهبود تدریس و آموزش خوانش و نگارش در اصول صنفی به عنوان یک مهارت اساسی مورد نیاز جهت بهبود شاگردان در جریان سالیان مکتب عمل میکند. تطبیق این پالیسی میتواند درکنار سایر مزایای مثبت، در زمینه حفظ شاگردان در مکتب، تعادل جندر، کاهش موارد ترک مکتب توسط شاگردان و کاهش غیر حاضری شاگردان کمک کند. علاوه بر این پالیسی سه بخش حیاتی را در قسمت موفقیت روش های آموزشی بیان میکند: (1) ایجاد یک مسیر درست برای انکشاف مسلکی معلمین و ارتقای ظرفیت کارمندان مرتبط به نصاب خوانش در اصول صنفی و مواد آموزشی، (2) افزایش بودیجه، تخصیص و مصرف منابع برای بهبود روش های حاکم در صنوف درسی در برنامه خوانش در اصول صنفی و (3) دخیل سازی همه جانبه اجتماع برای رشد و موفقیت برنامه خوانش در اصول صنفی در مکتب و خانه.

3.1 هدف و توجیح پالیسی

پالیسی ملی خوانش در اصول صنفی افغانستان به هدف تقویت پلان سوم استراتژی یک ملی معارف و سایر پالیسی های کلیدی سکتور معارف و مقررات تهیه گردیده است. پالیسی خوانش در اصول صنفی یک راه کار را برای حمایت از تصمیم برای بلند بردن آگاهی و تطبیق برنامه خوانش در اصول صنفی در افغانستان تعیین کرده است. برنامه خوانش در اصول صنفی نیز به نوبه خود اساس یک جامعه با سواد را تشکیل میدهد که میتواند فرصت های اجتماعی و اقتصادی را برای مردم میسر سازد.

3.2 وسعت پالیسی

پالیسی ملی خوانش در اصول صنفی در چارچوب مکلفیت های وزارت معارف جمهوری اسلامی افغانستان جهت فراهم آوری خدمات با کیفیت تعلیمی چنانچه در قانون معارف تسجیل و از طریق پلان سوم استراتژی یک ملی معارف تطبیق گردیده است قرار دارد. پالیسی خوانش در اصول صنفی به چندین شیوه تطبیق خواهد شد تا بتوان به اهداف تعیین شده در شرح پالیسی نایل آمد. این پالیسی برای ریاست ها وزارت معارف در سطح ملی، ولایتی و ولسوالی ها که مسئولیت پلانگذاری و تطبیق استراتژی خوانش را دارا می باشند و مدیران و معلمین مکاتب عامه، خصوصی و تعلیمات محلی که وظیفه ارائه یک برنامه عملی و مرتبط خوانش را دارند طرح گردیده است. این پالیسی به شاگردان نیز از طریق حصول اطمینان از فراهم شدن منابع آموزشی و کمک به آنان در راستای موفقیت در بخش خوانش و نگارش و بدین ترتیب بلند بردن احتمال باقی ماندن آنها را در مکتب کمک میکند. بالاخره، این پالیسی مشارکت والدین و اجتماعات اطراف مکتب را نیز برای قدر دانی از اهمیت و ارزش خوانش، ترویج خوانش در میان اطفال و ترغیب آنان برای خواندن و سهم گیری بیشتر در امور مکتب را نیز در بر دارد تا خدمات عرضه شده با کیفیت تعلیمی به شاگردان حفظ گردد.

3.3 شرح پالیسی

پلان سوم استراتژی یک ملی معارف یک چارچوب استراتژی یک سالم را برای عرضه خدمات باکیفیت تعلیمی در افغانستان مشخص می سازد. توضیحات پالیسی موجود در این سند منحصیث یک اولویت، توجه ویژه به عرصه خوانش در اصول صنفی به شمول نگارش مبذول داشته است. این پالیسی به مراجع تصمیم گیرنده، پلانگذار و تطبیق کننده حکومت زمینه های مناسب کاری را فراهم می سازد تا تصمیم قابل اجرا در رابطه به مسایل مربوط به نصاب تعلیمی، مواد ممد درسی، زبان تدریس، انکشاف مسلکی معلمین، مدیریت تدریسی، ارزیابی شاگردان، تضمین کیفیت، محیط آموزشی و تحرک اجتماعی اتخاذ نمایند. این عناصر باهم یکجا شده یک مجموعه پنج تاثیر گزار (تدریس، زمان، زبان، امتحان و متن) را به وجود آورده اند که برای ارائه یک برنامه خوانش در اصول صنفی ضروری میباشد.

عناصر فوق عرصه اساسی را برای بهبود آموزش به وجود میاورد که عبارت اند از: بهبود تدریس، اطمینان از اینکه اطفال فرصت کافی برای آموزش خوانش در زبانی را که آنها میدانند دارند، حصول اطمینان از اینکه

شاگردان به مواد آموزشی خوانش دسترسی دارند و ارزیابی پیشرفت شاگردان جهت اطمینان از اینکه شاگردان به اهداف تعیین شده آموزشی دست یافته اند. شرح پالیسی براساس اصول پذیرفته شده بین المللی در قسمت خوانش در اصول صنفی این بوده، که این اصول بر مبنای صدا شناسی شاگردان را قادر میسازد تا بخوانند و درک نمایند. بصورت مشخص به شاگردان تدریس میگردد تا بیشتر بالای آگاهی صدا شناسی، منابع حروف، اصول الفبا، درک مفهوم دقیق و روان خوانی تمرکز نمایند.

بر اساس قاعده پنج عنصر (پنج T) شرح پالیسی ذیل به وجود آمده است:

3.3.1. متن (نصاب و مواد درسی)

- 3.3.1.1 طرح و تدوین کننده گان مواد آموزشی باید دانش و مهارت های شانرا در مورد اصول خوانش در صنوف ابتدائیه انکشاف داده در مطابقت با نصاب ملی و روش های برتر جهانی؛ مواد تدریسی و آموزشی خوانش در اصول صنفی را طرح و ترتیب کنند.
- 3.3.1.2 مواد درسی که بازتاب دهنده قابلیت های خوانش در اصول صنفی میباشد، از طریق یک سیستم مؤثر در شروع سال تعلیمی باید به کمیت و کیفیت مناسب تهیه گردیده و در دسترس قرار گیرد.
- 3.3.1.3 چارچوب نصاب ملی و مواد درسی معارف باید در مطابقت با معیار های خوانش در اصول عیار گردد.
- 3.3.1.4 نصاب خوانش در اصول صنفی باید بازتاب دهنده ارزش های ملی و اسلامی بوده، ترمینالوژی ملی را رعایت و آموزش های عاطفی و اجتماعی را حمایت کند.
- 3.3.1.5 برای اطفال دارای معلولیت و چالش های آموزشی باید مواد درسی و آموزشی تهیه گردد.
- 3.3.1.6 خوانش در اصول صنفی باید از طریق تهیه مواد ممد درسی و استفاده از تکنالوژی تعلیمی در صنوف ابتدائیه تقویت گردد.

3.3.2. تدریس (ارتقای ظرفیت مسلکی معلمان و حمایت تدریسی)

- 3.3.2.1. معیار های استخدام معلمان باید در اصول صنفی طرح و تدوین گردد و حین استخدام معلمان رعایت شود.
- ا. رشته جداگانه تحصیلی برای معلمان اصول صنفی در چارچوب دارالمعلمین ها و پوهنتون ها تاسیس گردد.
- ب. جواز تدریس برای معلمان واجد شرایط در اصول صنفی براساس پالیسی های ریاست تربیه معلم توزیع گردد.
- 3.3.2.2. برای ارتقای ظرفیت مسلکی، معلمان اصول صنفی باید در روش های مبتنی بر صدا شناسی آموزش داده شوند
- 3.3.2.3. خوانش در اصول صنفی باید توسط گروه های مسلکی آموزشی که سیستم مربی گری و رهنمایی را حمایت میکنند، فراهم گردد تا عملکرد های معلمان و شاگردان تقویت نمایند
- 3.3.2.4. دپارتمنت های خوانش باید در سطح مکاتب ایجاد گردیده و عملکرد معلمان و شاگردان را تقویت نماید.
- 3.3.2.5. صنوف خوانش در اصول صنفی باید به تناسب 1 معلم برای 30 شاگرد عیار گردد.
- 3.3.2.6. استخدام معلمان انانث در اصول صنفی به منظور ارتقای کیفیت و مؤثریت آموزش به حیث یک اصل مهم باید رعایت گردد.
- 3.3.2.7. به منظور بهبود محیط آموزشی مکاتب ابدائیه باید دارای صنوف و تسهیلات ویژه (تشناب ها، میزو چوکی، وسایل آموزشی) و امکانات جداگانه برای اطفال با نیازمندی های خاص باشد
- 3.3.2.8. آموزش های عاطفی و اجتماعی (SEL) باید جز برنامه های تربیه معلم شود.
- 3.3.2.9. تامین ارتقای ظرفیت های مسلکی برای اعضای نظارت و سرمعلمان باید فراهم گردد تا بتوانند برای معلمان روش های مربی گری و رهنمایی را در عرصه خوانش در اصول صنفی فراهم نمایند
- 3.3.2.10. معلمان خوانش در اصول صنفی باید آزمون قابلیت ها را سپری نمایند تا اطمینان حاصل گردد که دارای مهارت های لازم خوانش بوده و معیار های تدریسی را برآورده می سازند.
- 3.3.2.11. از تکنالوژی تعلیمی برای بهبود و تقویت تدریس خوانش در اصول صنفی استفاده میگرد.

3.3.3. امتحان (ارزیابی شاگردان، نظارت و ارزیابی)

- 3.3.3.1. عملکرد های شاگردان باید از طریق ارزیابی های معیاری به اساس حد اقل معیارات و استانداردهای قبول شده زبان تدریس ارزیابی و تثبیت گردد.
- 3.3.3.2. معلمان باید میتود ارزیابی متداوم را به منظور بهبود و انکشاف خوانش در اصول صنفی بکار گیرند و با ارایه فیدبک ها به والدین آنها را در جهت به میان آوردن اقدامات اصلاحی حمایت کنند.
- 3.3.3.3. نتایج به دست آمده از مشاهدات صنفی و ارزیابی های خوانش در اصول صنفی باید به منظور بهبود و غنامندی نصاب، تهیه و ترتیب برنامه های آموزشی و اصلاح عملکرد های معلمان و شاگردان در روند تدریسی استفاده گردد
- 3.3.3.4. شاگردان صنف اول باید براساس ارزیابی و بدون سپری نمودن امتحان به صنف بعدی ارتقا نمایند و اقدامات اصلاحی بعدی در صنف بالا تر روی دست گرفته شود.

3.3.4. زمان (ساعات درسی و تحرک اجتماعی)

- 3.3.4.1. باید حداقل 6 ساعت درسی در هفته برای مضمون خوانش اختصاص داده شود
- 3.3.4.2. اجتماع محلی (مساجد، والدین، بزرگان قریه و معلمان افتخاری) باید به منظور تقویت خوانش در اوقات غیر تدریسی دخیل ساخته شود.

3.3.4.3. فعالیت های تحرک اجتماعی به منظور تقویت کیفیت خوانش در اصول صنفی باید از طریق والدین، شورای مدیریت مکاتب، مساجد، رسانه ها، جامعه مدنی، نهاد ها و فعالان تعلیم و تربیه حمایت و تطبیق شود.

3.3.4.4. از حاضری معلمین و شاگردان باید نظارت متداوم به عمل آئید و عوامل غیرحاضری های متداوم آنها شناسایی و در رفع آن اقدام گردد

3.3.4.5. اهمیت خوانش در اصول صنفی باید به حیث عنصر مهم ارتقای کیفیت در تعلیم و تربیه از طریق رسانه ها و سایر فعالیت ها اجتماعی همگانی شود.

3.3.5. زبان

3.3.5.1. زبانهای پشتو و دری بحیث زبانهای رسمی و تدریسی در دوره ابتدائیه میباشد.

3.3.5.2. یافته های مطالعات نقشه برداری زبان برای بهبود تدریس خوانش و نگارش به زبان های دری و پشتو و سایر زبان رسمی شناخته شده استفاده میگردد.

4. تحلیل الزامات هزینه ای

حکومت جمهوری اسلامی افغانستان متعهد است تا کیفیت تعلیم و تربیه را در صنوف ابتدایه بهبود بخشد، که این بهبودی میتواند سبب بهبود آموزش برای شاگردان گردد. جهت نیل به این مقاصد در مطابقت به اهداف استراتژی یک پلان سوم ملی معارف ضرورت است تا منابع مالی، سازمانی، انسانی و ظرفیت های مورد نیاز برای تطبیق پالیسی ملی خوانش در اصول صنفی مشخص گردد. برای رسیدن به این هدف یک استراتژی تطبیقی طرح گردیده که در آن مصارف مربوط به ارتقای ظرفیت معلمین و مهارت های مورد نیاز برای تدریس خوانش در اصول صنفی، انکشاف مناسب مواد درسی و آموزشی، چاپ و توزیع مؤثر مواد آموزشی، نظارت و ارزیابی از اجراءات آموزشی مد نظر گرفته شود.

استراتژی تطبیقی خوانش در اصول صنفی یک پلان برای تسهیل نمودن تعهدات حکومت جمهوری اسلامی افغانستان در قسمت تطبیق مطمئن برنامه خوانش در اصول صنفی در سطح ملی میباشد. برای نیل به اهداف ذکر شده این پالیسی یک پلان تطبیقی در مطابقت به شرح پالیسی طرح میگردد. که شامل موارد ذیل میباشد:

1. تحلیل مصارف پیامد و تطبیق مقاصد استراتژی یک.
2. پلان تطبیقی فهرست نمودن نکات کلیدی و فعالیت ها، و
3. مصارف عمومی تطبیق غرض تداوم برنامه خوانش در اصول صنفی در سرتاسر کشور

این پالیسی وزارت معارف در قسمت فراهم نمودن آموزش خوانش در اصول صنفی به گونه مؤثر و مفید برای تمام پسران و دختران به سطح کشور رهنمایی میکند.

شماره	ریاست	نام	موقف
1	پالیسی و پلان گزارى استراتژیک	عبدالحق رؤف	آمر بخش پالیسی
2	انکشاف نصاب	شیرعلی ظریفی	رئیس
3	تربیه معلم	عبدالحق رحمتی	رئیس
4	تحرك اجتماعى	عبدالکریم فضلی	هماهنگ کننده تحرك اجتماعى ملی
5	نظارت علمى	نجیب الله کامران	رئیس
6	واحد جندر	نجیبه نورستانی	آمر
7	ریاست سواد آموزی	عبدالله دانشجو	کارشناس
8	لیسه اناث چهلستون	لیلما	سر معلم مکتب
9	لیسه حاجی عبدالقدیر	پروین همگام	معلم مکتب
10	معینیت مالی و اداری	محمد سرور عزیزى	مشاور ارشد
11	تعلیمات ابتدایی	تورپیکى مومند	رئیس
12	اطفال افغان میخوانند	Drake R. Warrick	متخصص پالیسی در برنامه اطفال افغان میخوانند
13	اطفال افغان میخوانند	محمد اکبر راهد	کارشناس ارشد پالیسی و پروگرام